

Demokraattien riesana epäselvä sanoma ja johtajuusvaje

Demokraattien kannatus mataba Yhdysvalloissa. Moni äänestäjä toivoo puolueen vastustavan hanakammin Trumpin hallinnon toimia.

Oona Komonen

Demokraattisenaattori **Cory Booker** päätti Yhdysvaltojen senaatissa 25-tuntisen puheensa tiistaina 1. helmikuuta. Ennätyspitkässä puheessa Booker sanoi presidentti **Donald Trumpin** hallinnon sysäävän Yhdysvallat ”kaaokseen” ja arvosteli miljardööri **Elon Muskin** toimia.

Puheensa myötä Booker sai toimitonsa mukaan yli 28 000 kannustavaa ääniviestiä.

Seuraavana päivänä Booker sanoi uutiskanava CNN:lle demokraattipuolueen tehneen virheitä. Mielipidemmittausten mukaan puolueen suosio on ennätysmatalalla. Monien äänestäjien ja joidenkin puolueen jäsenten mielestä demokraatit eivät ole vastustaneet tarpeeksi hanakasti Trumpin hallintoa.

Puolue on pikemminkin ollut melko vaisu. Miksi?

Kyse on osin itsekriittisyydestä, sanoo Pohjois-Amerikan tutkimuksen professori **Benita Heiskanen** Turun yliopistosta.

Demokraatit julistivat, että Trumpin toinen presidenttikausi olisi uhka amerikkalaiselle demokratialle.

– Silti Trump sai selkeän vaalivoiton.

Puolue ei järjestänyt presidenttiehdokkuudesta avointa kilpailua, vaan hyväksyi kandidaatikseen **Joe Bidenin**, jota äänestäjät eivät mieli- pidemmittausten mukaan halunneet jatkokaudelle. Epäonnistuneen vaaliväittelyn jälkeen demokraatit nostivat keulaan **Kamala Harrisin**, joka ei onnistunut toivotusti.

Toisekseen demokraatteja vai- vaa johtajuusvaje.

Edustajainhuoneen demokraat- tien johtaja **Hakeem Jeffries** koe- taan hajuttomaksi ja mauttomak- si, ”puisevaksi virkamiesmäisek- si hahmoksi”, Heiskanen sanoo. Myöskään senaatin demokraat- ti johtaja **Chuck Schumerin** joh- tamistyyliin ei uskota.

Eri demokraatit, kuten ennätys- pitkän puheen pitänyt Booker sekä puolueen vasenta laitaa edustava

Demokraattisenaattori Cory Booker

Senaatin demokraattijohtaja Chuck Schumer

Edustajainhuoneen demokraat- ti johtaja Hakeem Jeffries

Alexandria Ocasio-Cortez, ovat Heiskasen mukaan pyrkineet myy- mään johtajuuttaan, mutta varsi- naista johtohahmoa ei ole.

Lisäksi demokraatit hävisivät myös kongressivaaleissa. Republi- kaaneilla on enemmistö sekä edus- tajainhuoneessa että senaatissa, ja valtaa saada mieleisensä pää- tökset läpi.

Mutta voiko hiljaisuus olla myös strateginen valinta?

Helmikuussa demokraattien strategikko **James Carville** kehotti *New York Timesiin* kirjoittamas- saan tekstissä puoluetta ”leikki- mään kuollutta”. Muun muassa **Bill Clintonin** presidentinvaalikam- panjaa 1992 luotsanneen Carvillen mukaan demokraattien kannattaa ”antaa republikaanien murtua pai- nonsa alla” ja käydä oikean hetken

tullessa republikaanien kimppuun ”kuin lauma hyeenoja”.

Heiskanen ei täysin osta seli- tystä strategiasta. Demokraattien sisällä on erilaisia näkemyksiä siit- tä, kuinka Trumpin hallintoa tulisi vastustaa muun muassa sen mu- kaan, edustaako puolueen keskus- ta vai jompaakumpaa laitaa.

”
Demokraateilla ei ole yhteistä linjaa.

Pohjois-Amerikan tutkimuksen professori Benita Heiskanen

– Ylipäättään puolueella ei ole tällä hetkellä yhteistä linjaa toi- sin kuin republikaaneilla, joiden rivit ovat melko suorat, Heiska- nen sanoo.

Demokraattien matalan kan- natuksen syyt ovat samat kuin vii- me vuonna: äänestäjät eivät tiedä, mitä puolue edustaa ja mitkä sen painopisteet ovat.

– Sanoma ei ole kirkas.

Viime viikonloppuna sadat tuhannet amerikkalaiset marssivat kaduilla eri puolilla Yhdysvaltoja vastus- taen Trumpin hallintoa ja Muskin toimia. Trump oli ilmoittanut sa- malla viikolla Yhdysvaltojen nos- tavan tuontitulleja, mikä voi joh- taan talouden taantumaa.

Vaikka mielenilmaukset ovat osa yhdysvaltalaisista poliittista kulttuuria, kertovat tuoreimmat protestit Heiskasen mukaan siitä, että pinnan alla kuplii.

– Vastarinta vaikuttaa nyt syn- tyvän ennemmin kansalaisaktivi- min kautta kuin puoluepolitiikas- sa, Heiskanen sanoo.

Vaikka demokraateilla on suu- ria ongelmia viestinnällisistä ja po- liittisista kysymyksistä kamppailui- hin eri äänestäjäryhmistä, kansa- laisten tyytymättömyys hallinnon toimiin ja huoli taloudestaan voi kanavoitua Heiskasen mukaan de- mokraattien hyväksi ainakin vä- liaikaisesti.

Puolue on pärjännyt Trumpin virkaanastumisen jälkeen erityis- vaaleissa. Huhtikuun alussa demo- kraattien tukema liberaalituomari **Susan Crawford** voitti Wisconsinin osavaltion korkeimman oikeu- den tuomarivaalin – osin siksi, et- tä osa äänesti Muskin liittovaltion hallinnossa tekemiä leikkauksia vastaan, arvioi *New York Times*. Musk tuki miljoonilla dollareilla Crawfordin vastaehdokasta.

Syksyllä 2026 Yhdysvalloissa järjestetään välivaalit, joissa pre- sidentin puolue on usein ottanut takkiinsa.

Tuoreimpien kannatuskyselyi- den mukaan Trumpin suosio on laskenut tammikuun virkaanastu- misen jälkeen. Real Clear Politics -sivuston mukaan 50,2 prosenttia yhdysvaltaisilta ei hyväksy Trum- pin toimintaa presidenttinä. Hy- väksyntänsä antaa 47 prosenttia.

Monet yhdysvaltalaiset osoittivat mieltä presi- dentti Donald Trumpia ja hänen hallintoaan vas- taan muun muassa New Yorkissa lauantaina 5. huhtikuuta.